EL POU de la gallina
Revista manresana d'informació i opinió

Cultura | Redacció | Actualitzat el 25/10/2018 a les 14:07

A Manresa, quan moren les fulles reneixen els versos

FILA CULTURAL.Â Del 17 al 30 d'octubre se farÃ a la ciutat una nova ediciÃ³ -l'onzena- del cicle Tocats de Lletra, amb la participaciÃ³ de mÃ©s vint entitats i institucions, una quarantena de propostes i un centenar d'escriptors i artistes.Â

Il·lustració: Anna Crespo.

Des que el 2007 va tenir lloc la primera edició d'aquest festival literari, a iniciativa de la regidoria de Cultura de l'Ajuntament, amb el suport i la col·laboració del Gremi de Llibreters i altres entitats culturals, cada tardor les sales i altres espais singulars de la ciutat (places, forns de pa, refugis, esglésies...) s'omplen de poetes que reciten, debaten, conversen, en un diàleg obert amb el públic, les arts plàstiques, el cinema i el teatre. I tot això, amb quin objectiu? La difusió de la poesia entre la gent en un sentit ampli i transversal, el foment de la lectura i l'estimulació de la creativitat, literària i artística. Segons Yolanda Esteve, tècnica de Cultura de l'Ajuntament i coordinadora del festival, Tocats de Lletra ha permès atansar la poesia a tota mena de públics, bé sigui traient la poesia al carrer, presentant-la relacionada amb altres manifestacions artístiques -com la fotografia, la música i el teatre- o bé organitzant activitats adreçades a col·lectius determinats -com els recitals de poesia -pensats per a l'alumnat d'institut- o amb un caràcter més general -com els recitals a l'aire lliure. En opinió d'Esteve, la celebració d'aquest festival «afavoreix l'existència de més activisme poètic al llarg de l'any i, d'altra banda, ofereix la possibilitat de visibilitzar millor allò que s'està fent».

Nexes

Malgrat la diversitat habitual del programa d'actes, cada any s'escull un lema o una temàtica que, d'alguna manera, constitueix l'eix conceptual del festival. En aquesta onzena edició es vol posar de relleu la idea del nexe, com a punt d'unió i confluència entre persones, cultures, generacions, tendències... L'opció de Nexes no és arbitrària, sinó que encaixa amb el lema de la capitalitat de la Cultura Catalana d'enguany: Pont de Cultures, d'aquí que, en el marc de Tocats, s'hagin organitzat els recitals "País Petit", amb la intervenció de poetes bascos i gallecs, i "Pont de llengües", on participaran poetes d'arreu dels països catalans; l'exposició de Foto Art, a partir de textos escrits expressament per autors locals; i l'edició i la presentació del poemari "Càntara", escrit per Sònia Moya.

La combinació entre diverses arts la trobem també en l'exposició escultòrica de Toni Arenys, en què una divuitena de poetes catalans contemporanis han escrit un poema inspirat en una escultura, en l'exposició de llibres d'artista, "Dona Pedra Vers", on Teresa Soler tradueix en gravat els versos de catorze poetes catalanes actuals, i en "Paisatges intervinguts", a càrrec de la poeta Maria Antònia Massanet i l'artista plàstic Sergio Quiñonero. D'altra banda, i com és habitual en Tocats, nombrosos músics i vocalistes participaran en la posada en escena dels recitals.

Tot i no ser una novetat, amb el lema d'enguany es confirma i referma la voluntat d'oferir un ventall ampli de complicitats amb altres cultures, altres veus, altres tendències. Pel Tocats d'enguany passaran o es recordaran els escriptors gallecs Suso del Toro i Manuel Rivas; la poeta nord-americana Anne Sexton, a partir de l'espectacle "Bon dia, matí", creat pel Grup teatral dels Carlins, i els escriptors portuguesos Sophia de Mello Breyner i Jorge de Sena, vistos a través de la seva relació epistolar en el film "Correspondencias", de Rita Azevedo, que serà presentat per l'especialista en cultura lusitana Clàudia de Palol. Quant a la multiplicitat d'estils i tendències, a més de la presentació de noves veus a Última fornada, el recital de Josep Pedrals i els clubs de lectura a l'entorn de l'obra d'Àngels Gregori, Joan Margarit i Jaume Coll Mariné, s'hi presentarà l'antologia "Mig segle de poesia catalana: del maig del 68 al 2018", a cura de Vicenç

Altaió i Josep M. Sala-Valldaura.

Si bé predominen els actes dedicats a la poesia catalana actual, també s'hi evoquen escriptors de generacions anteriors. Així, és previst presentar el tercer volum de l'obra completa de Joana Raspall, "Sabates de molsa", i homenatjar Manuel de Pedrolo -glossat per Anna M. Villlalonga, comissària de l'Any Pedrolo-, Montserrat Abelló -amb la poeta Laia Noguera com a rapsoda i amiga-, Maria Aurèlia Capmany -amb l'actriu Carme Sansa i el músic i actor Jaume Mallofré- i Blai Bonet -recitat per l'actriu Laura Aubert. El poeta de Burjassot, Vicent Andrés Estellés, traspassat fa vint-i-cinc anys, serà doblement present al Tocats d'enguany: d'una banda, Pau Alabajos presentarà el seu darrer treball discogràfic, "Ciutat a cau d'orella", amb poemes d'Estellés musicats, i de l'altra se celebrarà a l'Espai Òmnium el "Sopar Estellés", amb la lectura de poemes escollits i recitats pels poetes valencians Joan Navarro, Àngels Gregori i Vicenç Almela.

Els sentits constitueixen també el punt d'unió entre els 39 escriptors de literatura infantil i juvenil participants en el projecte editorial "Visual i dits i nas i orelles i gust de cireres", la presentació del qual comptarà amb la presència d'alguns dels autors del llibre, escrit per Pep Molist, Joaquim Carbó, Gabriel Janer Manila, Lolita Bosch, Jaume Cela.... També la violència de gènere serà el nexe que unirà la poesia d'Anna Pantinat i Pere Perelló, amb la música electrònica de David Brossa, en l'espectacle "A la panxa del tro".

Qüestions pendents

De ben segur que, un any més, un públic nombrós i divers participarà en les diferents propostes de Tocats i la valoració general serà novament satisfactòria, però sempre hi ha un marge de millora que, per a Yolanda Esteve passa per poder garantir uns punts de venda de llibres de poesia, especialment dels autors presents al festival; l'enregistrament en vídeo dels actes -«a més de constituir un material d'arxiu valuós, permetria la difusió dels actes entre un públic molt més ampli»-; l'existència d'una pàgina web informativa permanent; aconseguir la presència de figures internacionals de relleu; incrementar el nombre de produccions i coproduccions, i fomentar noves fórmules per afavorir la creació. Tot és proposar-s'ho. Només cal eixamplar les complicitats, obtenir noves fonts de finançament i unir voluntats.